

Kirurgiska sjukdomar - överenskommelse mellan primärvård och kirurgi

1	REMISSER	2
2	KIRURGIA MINOR	2
3	ANOREKTALA SJUKDOMAR	2
3.1	Analcancer	2
3.2	Analabscess	2
3.3	Analfistel	2
3.4	Pilonidalsinus	2
3.5	Hemorojder	2
3.6	Analfissur	3
3.7	Anal inkontinens	3
4	BRÖST	3
4.1	Lokala rutiner	3
4.2	Bröstcancer	3
5	PANKREAS	3
5.1	Bukspottkörtelcancer	3
5.2	IPMN (Intraduktal papillär mucinös neoplas)	3
6	BUKSARKOM, GIST	3
7	CANCER UTAN KÄND PRIMÄRTUMÖR	3
8	DIVERTIKULIT	4
9	OBESITAS	4
10	GALLSJUKDOM	4
10.1	Gallblåsecancer	4
10.2	Gallstenssjukdom	4
10.3	Gallstenspolyp	4
11	ÄRRBRÅCK/BUKVÄGGSBRÅCK	4
11.1	Ljumsckbråck	4
11.2	Bukvägg/ärrbråck	4
11.3	Barnbråck (ljumsk-, navel- och epigastrikabråck <18 år)	5
12	MATSTRUPS- OCH MATSÄCKSCANCER	5
13	NEUROENDOKRINA BUKTUMÖRER	5
14	TYROIDEA	5
14.1	Tyroideacentrum	5
14.2	Sköldkörtelcancer	5
14.3	Hyperparatyreoidism	5
15	TJOCK- OCH ÄNDTARMSCANCER	5
16	DOKUMENTFAKTA	5

1 REMISSER

För regionens överenskommelse kring remisshantering var god läs: [Remissöverenskommelse](#)

2 KIRURGIA MINOR

Under dagtid eller vårdcentralsjourernas öppettid hänvisas småsutureringar till primärvården. Naevi, aterom, nageltrång och liknande småkirurgi utföres också i första hand på vårdcentralerna. Om det på vårdcentralen är något av detta som behöver remitteras vidare görs det.

3 ANOREKTALA SJUKDOMAR

3.1 Analcancer

Följ SVF flöde [SVF Analcancer](#)

3.2 Analabscess

Kunskapsstöd [Analabscess - 1177 för vårdpersonal](#) följs.

Remiss: Akut remiss till kirurgisk akutmottagning vid misstanke.

3.3 Analfistel

Kunskapsstöd [Analfistel - 1177 för vårdpersonal](#) följs.

Remiss: Vårdbegäran till Kolorektalsektionen, VO Kirurgi, vid misstanke.

3.4 Pilonidalsinus

Kunskapsstöd [Pilonidalsinus - 1177 för vårdpersonal](#) följs.

Primärvård: Ta bort hårstrån från cystan, dränera vid abscess. Samråd med kirurg vid behov.

Remiss: Vårdbegäran till Kolorektalsektionen, VO Kirurgi, för extirpation i lugnt skede för att undvika recidiv.

3.5 Hemoroider

Primärvård: Utredds inom primärvården med palpation samt rektoproktoskopi. Kolonutredning sker om kolorektal cancer ska uteslutas (se SVF Tjock och ändtarmscancer samt Analcancer). Livsstilsråd och medikamentell behandling är förstahandsval vid hemorrojdsjukdom.

Remiss: Vid behandlingssvikt eller differentialdiagnostiska frågeställningar skicka remiss eller kontakta kolorektalkonsult.

3.6 Analfissur

Primärvård: Primär utredning och behandling. Det är angeläget med en korrekt diagnos då både distal inflammatorisk tarmsjukdom och tumorsjukdom kan påminna om detta tillstånd. Sjukdomen är smärtsam och om diagnostiken kan ibland vara svår och kräva narkos.

Remiss: Vid oklar diagnos. Vid utebliven effekt av konservativ behandling efter 2-3 månader. Vid behov av utredning i narkos. Vid uttalade besvär eller täta recidiv.

Behandlingsförslag hittas på ex: Rekommenderade läkemedel eller [Analfissur - Viss.nu](#)

3.7 Anal inkontinens

Någon tydlig ansvarsfördelning mellan primärvård, kirurgi och medicin (gastro) finns ej i nuläget men jobbas på.

[Analinkontinens - Medibas – Kunskapsstöd för hälso- och sjukvårdspersonal](#)

Anal inkontinens behandlas i första hand konservativt med knipövningar och tarmreglering med loperamid och/eller bulkmedel. Kirurgisk bedömning blir aktuell i nästa steg. Viktigt är att kvinnor med besvär efter perineala bristningar vid förlossning uppmärksammas och remitteras.

4 BRÖST

4.1 Lokala rutiner

Bröstkonsultläkare finns att nå på 019 – 602 49 71 måndag – torsdag 8:00 – 16:30 samt fredag 8:00 – 13:30. Ring vid fundering kring medicinsk bedömning eller handläggning.

4.2 Bröstcancer

Följ SVF [Bröstcancer • Vårdgivare Region Örebro län \(regionorebrolan.se\)](#)

5 PANKREAS

5.1 Bukspottkörtelcancer

Följ SVF [Bukspottkörtelcancer • Vårdgivare Region Örebro län \(regionorebrolan.se\)](#)

5.2 IPMN (Intraduktal papillär mucinös neoplas)

Vid röntgensvar med misstänkt IPN skickar primärvård konsultremiss till Övre gastro VO kirurgi MR pankreas beställs ej av primärvård.

6 BUKSARKOM, GIST

Följ SVF [Buksarkom, inkl. GIST och gynekologiska sarkom, standardiserat vårdförlopp • Vårdgivare Region Örebro län \(regionorebrolan.se\)](#)

7 CANCER UTAN KÄND PRIMÄRTUMÖR

Följ SVF [Cancer utan känd primärtumör \(CUP\) • Vårdgivare Region Örebro län \(regionorebrolan.se\)](#)

8 DIVERTIKULIT

För utredning följs [Divertikulit - 1177 för vårdpersonal](#)

Primärvård: Primär bedömning av patient som söker primärvård. Behandling av okomplicerad divertikulit.

Specialiserad vård: Primär bedömning av patient som söker kirurgisk akutmottagning. Terapisvikt eller komplikation vid divertikulit. Vid oklar diagnos.

9 OBESITAS

Vårdprogram samt patientinformation på [Obesitas • Vårdgivare Region Örebro län \(regionorebrolan.se\)](#)

10 GALLSJUKDOM

10.1 Gallblåsecancer

Följ SVF [Cancer i lever, gallvägar och gallblåsa • Vårdgivare Region Örebro län \(regionorebrolan.se\)](#)

10.2 Gallstenssjukdom

Följ kunskapsstöd [Gallstenssjukdom - 1177 för vårdpersonal](#).

Primärvård: Utredning vid misstänkt gallstenssjukdom eller gallstensanfall primärt med provtagning. Ultrajud Buk i senare skede för att bekräfta diagnos.

Remiss: Vid svår smärta, allmänpåverkan eller symtom som talar för komplikation rekommenderas akut handläggning inom specialiserad vård. OBS!! Alltid akutremiss vid Ikterus.

11 ÄRRBRÅCK/BUKVÄGGSBRÅCK

11.1 Ljumskbråck

Följ kunskapsstöd [Ljumskbråck - 1177 för vårdpersonal](#)

Primärvård: Primär bedömning. Asymtomatiska män kan oftast expekteras.

Remiss: Vårdbegäran skickas till Bråckcentrum, VO Kirurgi på alla symtomgivande eller tillväxande ljumskbråck hos män med påverkan på vardagslivet, samt alla kvinnor med ljumskbråck.

11.2 Bukvägg/ärrbråck

Alla ärrbråck sköts numera på [Bråckcentrum i Karlskoga](#). Det gäller även bråck efter gynekologisk och urologisk kirurgi.

Remiss: Vårdbegäran skickas till Bråckcentrum, VO Kirurgi, på alla symtomatiska ärrbråck. Remiss kan även skickas på asymtomatiska bråck där patient efterfrågar operationsdiskussion.

11.3 Barnbråck (ljumsk-, navel- och epigastrikabråck <18 år)

Remiss: Vårdbegäran skickas på alla misstänkta bråck till Övre gastrosektionen Vo Kirurgi.

12 MATSTRUPS- OCH MATSÄCKSCANCER

Följ SVF [Matstrups- och magsäckscancer • Vårdgivare Region Örebro län \(regionorebrolan.se\)](#)

13 NEUROENDOKRINA BUKTUMÖRER

Följ SVF [Neuroendokrina buktumörer • Vårdgivare Region Örebro län \(regionorebrolan.se\)](#)

14 TYROIDEA

14.1 Tyroideacentrum

[Tyroideacentrum • regionorebrolan.se](#)

14.2 Sköldkörtelcancer

Följ SVF [Sköldkörtelcancer • Vårdgivare Region Örebro län \(regionorebrolan.se\)](#)

14.3 Hyperparatyreoidism

Kontroller postop sker inom Vo Kirurgi

15 TJOCK- OCH ÄNDTARMSCANCER

Följ SVF [Tjock- och ändtarmscancer • Vårdgivare Region Örebro län \(regionorebrolan.se\)](https://regionorebrolan.se/vardgivarer/tjock-och-andtarmscancer)

16 DOKUMENTFAKTA

Uppdaterad 2025-04-08

Zoltan Fülep

Erik Längström

Björn Strandell